

La situació internacional i nacional.

Extracte de la conferència pronunciada pel company Joan Comorera el dia 26 de febrer del 1942, a l'Agrupació Amics de Catalunya de Mèxic, DF.

Companyes, companys, amics:

El 26 de juny de l'any passat, quatre dies després de començada l'agressió traïdora de Hitler contra la Unió soviètica, vàrem fer en el curs de la conferència donada per decisió de la Direcció del PSU de C la següent afirmació:

«Cometrim un gran error si subestiméssim el valor i la profunditat de les maniobres que s'aniran succeint i accentuant a mesura que la força increbrantable de la Unió Soviètica vagi destrossant la força de xoc hitleriana. Devem preveure que en produir-se els primers símptomes d'esgotament de Hitler, les primeres convulsions populars a Europa contra la bàrbara agressió nazi-feixista els aliats directes o indirectes de Hitler faran un esforç suprem per tal de restablir la unitat de la reacció mundial, per tal de concloure una pau blanca, amb concessions raonables de Hitler sobre Europa i dels muniquesos sobre les colònies, amb la condició precisa de continuar la guerra contra la Unió Soviètica i d'ajudar-lo tots ells amb aliments, armes, primeres matèries, i amb exèrcits colonials si calgués.»

Els que seguiren de prop les alternatives, els alts i baixos, de la situació internacional des del moment en què Hitler atacà criminalment la Unió Soviètica, podran comprovar ara la justesa d'allò que vàrem dir el 26 de juny de 1941.

«Estem ara, precisament, en el moment culminant d'aquest procés.»

Cal valorar-lo, conèixer-lo, a fons, per tal d'extreure'n les conseqüències adients i determinants de la nostra activitat.

Encara que breument, hem de referir-nos als antecedents històrics de l'actual conflicte, no els llunyans, sinó els propers que tots hem viscut i podem recordar.

Hem de tenir en compte, aquest antecedent, perquè aquesta guerra no és una guerra normal, no és, ni molt menys, la repetició mecànica de la primera guerra

mundial, ni per l'extensió, ni per la seva profunditat, ni pel que en ella es decideix, ni per la nova ordenació que n'ha de sorgir.

La guerra actual és la conclusió inevitable d'un procés històric relativament curt.

La política seguida per les potències victorioses després de l'armistici que clogué la guerra mundial, havia de conduir-nos, fatalment, a la situació d'avui.

Des del començament dues línies divergents, oposades, lluitaren. La línia de pau, de lluita a mort contra el nazi-feixisme de la Unió Soviètica i del moviment obrer mundial i de tots els sectors avançats i progressius del món. La línia d'infantament i reforçament del nazi-feixisme, amb la perspectiva d'una guerra d'extermini contra la Unió Soviètica, dels dirigents de la reacció mundial, dels mateixos elements i grups que anys a venir haurien d'ésser anomenats «muniquesos».

Els principis essencials de la Unió Soviètica, en els quals es fonamentava la seva política de pau i de liquidació del nazi-feixisme, eren: la seguretat col·lectiva i la pau indivisible.

Amb el principi de seguretat col·lectiva s'afirmava «que qualsevol agressió comesa contra un dels membres de la Societat de Nacions havia d'ésser considerada com una agressió contra tots els altres, que l'amenaça contra un dels membres de la Societat de Nacions constituïa una amenaça a tots els altres».

Amb el principi de la pau indivisible s'afirmava «que no existien conflictes independents, que la característica de la situació internacional determinava que no podien haver-hi guerres grans, petites o mitjanes, independents, que l'explosió d'un conflicte bèl·lic en qualsevol lloc de la terra havia de provocar necessàriament una guerra mundial de major extensió, profunditat i estralls que l'anterior».

Conseqüent amb la seva política de pau, la Unió Soviètica va proposar l'obligatorietat de les sancions polítiques, econòmiques i militars que acordés la Societat de Nacions contra l'agressor: va proposar el desarmament universal i la definició de l'agressor. Va lluitar infatigablement perquè la Societat de Nacions ajudés sense reserves ni limitacions la República xina i la República espanyola. Va proposar a França l'estricta compliment dels tractats que

ambdós països tenien amb Txecoslovàquia, quan Hitler llençà la primera ofensiva d'«alliberament» dels sudetes: proposta que va ésser enterrada a Munic, on els muniquesos anglesos i francesos lliuraren a més a més al nazi-feixisme Espanya i Xina. I quan Hitler anorrea Txecoslovàquia va proposar l'aliança militar a França i Anglaterra la immediata reunió dels Estats Majors, proposta que els muniquesos anglo-francesos sabotejaren.

Enfront d'aquesta línia clara de la Unió Soviètica els dirigents muniquesos de França i Anglaterra, recolzant-se en el conjunt de països més o menys depenents de llur capital financer, lligats entre ells per tractats expressió d'interessos polítics i estratègics comuns, hi ha haver l'oposada.

La reacció mundial donà vida a Mussolini, el mantingué en el poder, el va salvar de la ruïna quan la Societat de Nacions acordà les sancions econòmiques en resposta a la bestial agressió feixista contra Abissínia. En aquelles hores la malaurada França dirigida pel funest Laval i l'Anglaterra endormida per Chamberlain, líders de la Societat de Nacions, varen ésser els primers a crebantar l'acord de sancions econòmiques, mantingueren obert el canal de Suez, deixaren abandonats a la seva sort els desarmats etiops. No tingueren altra preocupació que la de salvar Mussolini, impedir que amb el fracàs de l'aventura «imperial» feixista el poble italià es revoltés i marxés de nou pel camí de la llibertat i de la democràcia.

La reacció mundial va infantar Hitler, el nazisme.

«Seria un error creure que la República de Weimar va enfonsar-se, únicament per raons de política interior. Van contribuir-hi, també, factors determinants d'una política internacional. Hitler, des dels seus començaments, va trobar suport i ajut, i en la mesura que les circumstàncies ho reclamaven, més suport i més ajut.»

En prendre el poder, Hitler era molt feble. Dotze milions d'alemanys, dels quals sis milions de comunistes, havien votat en contra del nazisme. Alemanya destrossada econòmicament i moral, s'hauria refet i desempallegat del nazi-feixisme cridaner i demagog, si les forces de resistència i de recobriment haguessin estat recolzades per una política internacional justa, autènticament democràtica. Fou el contrari. Essent feble, va ésser enfortit per la feblesa

volguda dels muniquesos, i realitzà un a un els punts del seu programa: Sarre, remilitarització de les voreres del Rin, servei militar obligatori, rearmament intensiu, ocupació d'Àustria, Memel, Txecoslovàquia. Va estripar amb la col·laboració muniquesa i per accions unilaterals i violentes, el Tractat de Versalles. Organitzà l'Eix Roma-Berlín. Anorreà la República espanyola. I perquè tot li fos planer, els muniquesos varen muntar la força sinistre del Comitè de No-Intervenció, varen anihilar el Front Popular francès, varen sabotejar la unitat internacional de la classe obrera, varen sincronitzar la seva política exterior i interior amb la política exterior i interior de Hitler, perseguint a mort l'avantguarda revolucionària de la classe obrera, els Partits Comunistes, anul·lant la França dirigida pels traïdors Laval-Bonner, el tractat franco-soviètic i estripant una a una les propostes de la Unió Soviètica. Munic, on es reuniren a l'esquena i contra de la Unió Soviètica, fou la culminació d'aquesta política deliberada d'enfortiment sistemàtic del nazi-feixisme i n'ha esdevingut la qualificació i el símbol.

Lluitava la Unió Soviètica per la pau, per l'aixafament del nazi-feixisme, en el possible, sense guerra, per salvar la democràcia mundial. És avui clar per a tothom que si, en el començament, la política de la Unió Soviètica hagués estat recolzada amb honradesa i conseqüència, el nazi-feixisme, ofegat pel bloqueig moral, polític i econòmic menat pel món sencer, hauria sucumbit per l'acció dels pobles alemany i italià, sense necessitat d'una guerra mundial.

Lluitaven els muniquesos per la guerra d'extermini contra la Unió Soviètica. Varen engreixar el gendarme que havia d'abatre el que consideraven el seu únic enemic: la Unió Soviètica, pactar amb Hitler prometent-li tot el seu ajut en la guerra contra la Unió Soviètica. Tàctica que no varen abandonar estant ja en guerra contra Hitler, a qual cosa va revelar l'episodi de la guerra soviètico-finlandesa.

La contradicció fonamental.

Encegats per la seva política antisoviètica, els muniquesos no compregueren mai la contradicció fonamental en la qual es debatien. No compregueren que engreixaven la fera que havia de llençar-se damunt d'ells per engolir-se'ls.

Es proposaven els muniquesos anihilar la Unió Soviètica amb els exèrcits nazi-feixistes alemany, italià i japonès, conservar-ne el possible i augmentar els propis dominis, ésser els directors, els usufructuaris, els banquers d'un món ajupit i freixellat per la tralla de Hitler. El freturat repartiment de la sisena part de la terra, podia satisfer totes les apetències.

El nazi-feixisme volia el mateix i quelcom més. Volia anihilar la Unió Soviètica, el comunisme, el moviment obrer, tota guspira avançada i progressiva. En això, solament en això, coincidia amb el muniquesos. Però, volia també, els imperis anglo-francès, aterrar l'imperialisme anglo-francès per bastir un nou imperialisme dirigit per la raça «superior» ària, amb unes engrunes repartides entre els seus titelles. Conquerir el món, imposar al món un nou amo, un nou usufructuari, un nou caixer.

Mai copsaren la contradicció fonamental de la seva política, els muniquesos. Les restes que encara entrebanquen la guerra d'extermini contra el nazi-feixisme, no acaben de comprendre-ho o no ho volen.

Stalin, sí que ho va copsar. I des del començament d'aquest procés històric, des de l'endemà mateix de l'armistici que cloqué la primera guerra mundial.

La Unió Soviètica salva la democràcia malgrat ella mateixa.

N'és la prova fefaent la signatura del pacte alemany-soviètic de 23 d'agost del 1939. Sense la signatura d'aquest pacte, on seríem ja?

No és cert que el pacte alemany-soviètic desfermés la guerra, com varen dir els muniquesos i certa gent mal informada i que es deixa embadocar per la maniobra antisoviètica, anticomunista d'aquells i dels seus aliats nazi-feixistes. La guerra feia anys que havia començat. Començà a Abissínia, s'estengué a Espanya i Xina, cremà Àustria, Albània i Txecoslovàquia, era ja una flegma enorme que consumia la vida i la riquesa d'immensos territoris i de centenars de milions d'homes.

A l'estiu del 1939 s'havia de resoldre, «no el problema de la guerra, sinó el de la seva direcció». Si el nazi-feixisme havia de llençar-se damunt l'Orient o damunt l'Occident, ja resolt a donar la batalla definitiva per la conquesta del món.

Hitler va creure millor començar pels països més febles, els d'Occident. Coneixia Hitler la seva feblesa, la seva podridura interior. Hitler comptava amb agent seus, ben plaçats en els llocs fonamentals dels països occidentals, polítics, administratius, militars, econòmics, intel·lectuals, periodístics. No ignorava que la política muniquesa havia descompost els pobles occidentals, que en tots ells tenia el suport d'una burgesia corrompuda resolta a lliurar la Pàtria a un invasor que predicava «la croada anticomunista». Havia aconseguit Hitler, mitjançant el treball dels seus agents directes –els trosquistes en l'avantguarda– dels seus «aliats» muniquesos, dividir, afeblir a l'extrem, anorrear en determinats casos el moviment obrer, el moviment popular anti-nazi-feixista, la massa obrera i popular, enemic a mort i els únics capaços d'acceptar la batalla, de batre's sense regatejar esforç i sacrifici. Per a Hitler, la perspectiva de la guerra a l'Occident no era més que una marxa triomfal, els països a envair, simples fites d'expansió, una successió cridanera de batalles més polítiques que militars.

Hitler es decidí a iniciar la marxa triomfal pel camí més planer. Una vegada sotmesa Europa, junyida una Anglaterra governada pels seus amics muniquesos. Li seria fàcil abraonar-se damunt la Unió soviètica, essent l'eix d'acer d'una coalició mundial no dirigida pels vençuts, sinó per ell mateix i per la seva casta de senyors feudals.

Hitler cometé un error històric irreparable. Amb la signatura del pacte alemany-soviètic, va signar la seva inevitable derrota.

Quina era la situació a l'estiu del 1939?

La Unió Soviètica estava en el primer any d'execució del tercer pla quinquennal, pla que donava un impuls decisiu a la defensa del país, que posava en explotació el segon Bakú, que multiplicava el poder de la indústria pesada, que accelerava gegantíment l'expansió de la indústria lleugera, de les indústries agro-pecuàries. Els centres vitals de la Unió Soviètica, Leningrad, Moscou, el Càucàs es trobaven perillosament a prop de les fronteres. A l'Orient, un enemic poderós, el Japó, els exèrcits del qual, lluitaven i eren batuts per l'Exèrcit Roig a les fronteres de l'extrem Orient i de la República Popular de Mongòlia. A l'Occident, el colossal exèrcit de Hitler muntant la guàrdia sobre la frontera de Polònia, país malmès per una camarilla feixista, i la reserva ben

armada de Mussolini, recolzant les forces de xoc del nazi-feixisme, el món sencer dirigit pels muniquesos, inesgotable arsenal d'armes, de queviures, de primeres matèries i, en cas necessari, d'homes: un món prèviament preparat per a l'anihilament dels moviments obrers i populars, dels partits comunistes i dels seus dirigents més estimats. Un món resolt a «crear un altre Comitè de No-Intervenció» per ajudar al nazi-feixisme.

La Unió Soviètica, aïllada, encerclada, hauria hagut de combatre des del primer moment a l'Orient i a l'Occident sobre dos fronts. És clar que la Unió Soviètica hauria lluitat fins el darrer home, fins vessar la darrera gota de sang, que arreu de la terra, malgrat tot, s'haurien produït moviments de solidaritat, d'ajut... Però ¿com, d'haver-se desfermat la guerra en aquestes condicions, no acceptar la possibilitat d'una derrota, la derrota, la derrota de la Unió Soviètica?

¿No podem copsar avui, fàcilment, la significació històrica d'una derrota de la Unió Soviètica? Amb la Unió Soviètica hauria caigut el món sencer, compresos els muniquesos: la llei de Hitler per a tots.

Amb l'espantall de l'anticomunisme Hitler va preparar el terreny per conquerir amb un mínim desgast, en passeigs militars de dies i poques setmanes, Noruega i Dinamarca, Holanda i Bèlgica, França i Luxemburg, Grècia i Iugoslàvia i Hongria, Romania i Bulgària, Finlàndia i Japó.

Quina força incommensurable la de Hitler si hagués vençut militarment la Unió Soviètica! Per telèfon hauria conquerit la resta del món!

Per a tots els pobles, per a tots els homes, la derrota de la Unió Soviètica era la colonització, l'esclavatge per a moltes generacions, la realització del somni de Hitler exposat sense reserves en «El meu combat»: la nazificació del món, els Barons alemanys del segle XX, el nou feudalisme, planant damunt la terra sencera!

Hitler no va comprendre la dialèctica de la situació internacional, va llençar-se pel camí més fàcil, pel camí de la seva derrota!

Stalin, sí que va comprendre la dialèctica de la situació internacional. Hitler no podia comprendre-la, perquè és un vulgar demagog sense capacitat de perspectiva històrica. Stalin havia de comprendre-la, perquè és infinitament superior, perquè no és un demagog ni dictador, perquè és el dirigent volgut i el

savi dirigent de pobles lliures, constructor del món nou de democràcia, de llibertat de germanor.

Per això, companys, podem i devem afirmar que el pacte alemany-soviètic del 1939, va salvar la democràcia malgrat ella mateixa.

L'agressió de Hitler contra la Unió Soviètica.

Si analitzem la situació d'avui, creada per l'agressió de Hitler contra la Unió Soviètica, arribarem a la mateixa conclusió.

Abans de l'agressió traïdora de Hitler contra la Unió Soviètica, la guerra fou fonamentalment interimperialista. Malgrat els esforços d'una i altres, l'opinió mundial no es mobilitzava. No s'aconseguí dividir l'opinió mundial en dos bàndols apassionats, com ocorregué en el curs de la primera guerra mundial. La classe obrera, les masses treballadores, tots els sectors avançats i progressius, no havien perdut el record del sacrifici d'Abissínia, d'Espanya, de Xina, d'Àustria, de Txecoslovàquia, d'Albània, de Memel; no podien oblidar les converses i els acords, la terrible traïció de Munic; no podien admetre que es parlés de defensa de la democràcia a l'hora que es perseguia a fons el moviment obrer, que es dissolien els partits comunistes, que s'expulsaven els diputats comunistes dels parlaments, que s'empresonava i s'afusellava els milers de fills i combatents de la classe obrera, que es tancava en camps de concentració amb rigor extremat de vigilància i repressió a l'enorme exèrcit de lluitadors antifeixistes refugiats en territori «demòcrata» i al cap dels quals estaven els nostres braus soldats republicans; que lliuraven els llocs clau del Govern, de l'Administració, de la propaganda, de l'exèrcit a feixistes coneguts, a agents de Hitler; que intuïen el veritable contingut i perspectiva d'una política militar que es basa en Finlàndia i en l'exèrcit organitzat pel feixista Weygand o l'Orient, per forçar un «canvi de front» en plena guerra oficial contra Alemanya, per refer sobre la marxa el bloc de la reacció mundial contra la Unió Soviètics. Es copsava, amb claredat aclaparadora, que no es feia, que no es volia fer una guerra de debò, d'extermini, sense possibilitat de pactes i enteses, contra el nazi-feixisme. Tothom tenia la convicció que en la intimitat dels governs en guerra i dels que sense estar en guerra els prestaven un suport més o menys valuós, es cercaven no els mitjans d'anihilació del nazi-feixisme, sinó d'arribar a

una pau de compromís, amb sacrificis «raonables» per ambdues parts, amb l'acord i satisfacció mútua de regirar-se contra la Unió Soviètica.

No es defensava la democràcia en aquest període de la guerra interimperialista. La victòria de la democràcia, que exigia una guerra a mort contra el nazi-feixisme, no s'hauria assolit.

Després de l'agressió de Hitler contra la Unió Soviètica, es produí un canvi immediat en l'opinió mundial.

La indiferència es transformà en entusiasme, l'entusiasme en ardidesa combativa. Arreu del món, les classes populars, els sectors avançats i progressius arribaren a la convicció clara i ferma que la guerra contra el nazi-feixisme, guerra veritable, sense possibilitats de pactes, de pau blanca, una guerra d'extermini, s'havia començat. La guerra esdevingué justa: guerra per la democràcia, per la llibertat, per assegurar als homes i als pobles el seu dret a la vida digna i feliç, a la independència, a la sobirania; a tota la humanitat una existència millor i deslliurada del pesombre d'una repetició periòdica de catàstrofes paregudes.

Els pobles compregueren que la teoria nazi-feixista sobre la superioritat racial i la conquesta del món a benefici de la raça «superior», no eren frases literàries per a consum interior del poble alemany; que l'anticomunisme, antisemitisme, eren cortines de fum per tapar els veritables objectius nazi-feixistes; que el «nou ordre» oposat al comunisme o a la «plutocràcia capitalista», no era altra cosa que l'ordre germànic, el feudalisme del segle XX. Varen copsar-ho tots els pobles de la terra, i amb recança punyent els pobles europeus que traïts per llurs Quislings ¹ es despertaren un dia sense independència, sense sobirania, colònies sense drets ni llei, terroritzades pels bastons alemanys del «nou ordre», del nou feudalisme nazi-feixista.

(...)

Va ésser *després* de l'agressió que Churchill i Roosevelt discutiren i signaren la carta de l'Atlàntic.

¹ Quisling, polític noruec conegut per la seva col·laboració amb els invasors nazis. El seu nom esdevingué sinònim de traïdor. Nota de l'edició.

Va ésser *després* de l'agressió que els pobles colonials i dependents començaren a incorporar-se a la lluita mundial contra el nazi-feixisme. El cas de Pèrsia n'és una prova fefaent.

Va ésser *després* de l'agressió que els homes i partits que abans de Munic s'enfrontaren amb els muniquesos, tingueren a les seves mans molt més fermament els ressorts fonamentals del poder.

Va ésser *després* de l'agressió que les masses laborioses d'Anglaterra i els EEUU, varen accelerar la seva intervenció en els afers generals de la guerra i de la conducció, el procés de radicalització que constitueix una de les millors garanties de la guerra a mort contra el nazi-feixisme.

Va ésser *després* de l'agressió que l'entrada definitiva i total dels EEUU a la guerra esdevingué inevitable i en terme breu.

Després de l'agressió, Hitler ja no pogué enganyar ningú. Els plans de conquesta mundial, d'establiment d'un nou i ferotge feudalisme, no són ja un misteri per a ningú. La cortina de fum que els tapava l'agressió l'esvaí. (...)

La no invasió d'Anglaterra.

Corren, encara, pel món, opinions contràries, antisoviètiques, alimentades pels agents del nazi-feixisme. Veus hipòcrites que, no gosant posar al nu tot el seu pensament, deien: «ja era hora que la Unió Soviètica i els seus amics reconeguessin els seus errors». O que diuen també: «l'heroisme del poble soviètic ens fa oblidar la "traïció" d'Stalin» . O bé: «¿On fórem ja si l'heroisme d'Anglaterra no hagués fet fracassar els plans de Hitler?». És la línia muniquesa, la línia trosquista, de tots els components i agents més o menys coneguts de la cinquena columna mundial.

No devem desconèixer l'exemplar heroisme del poble. Va saber resistir, dirigit per la confiança increbantable de Churchill en la victòria final, la bestial agressió aèria de Hitler en els mesos posteriors al col·lapse de França. Cal, però, reconèixer que Hitler no gosà la invasió de les Illes Britàniques. Anglaterra, després del col·lapse de França, aïllada, mal armada, no comptant amb més forces de xoc que les restes de l'exèrcit que es féu escàpol de Dunkerque i amb una aviació inferior a l'alemanya, no fou envaïda per Hitler. Per què? Error de càlcul? Excés de confiança? ¿Per la creença que els

bombardeigs aeris afeblirien la moral anglesa, agenollarien tot l'Imperi? Deixem la resposta al mateix Hitler, el qual en el discurs del mes d'octubre de 1941 va dir: «A l'agost i setembre de 1941 fou evident que la guerra a l'Oest contra Anglaterra, que hauria ocupat tota la força aèria alemanya, no era possible, perquè a la meua esquena hi havia la Unió Soviètica.»

Les victòries de la Unió Soviètica.

Com ha canviat el panorama mundial, companys, des de la traïdora agressió de Hitler contra la Unió Soviètica!

Hitler, en el mes de gener de 1941 va dir: «Estic convençut que l'any 1941 serà l'any històric de la victòria definitiva, d'un gran reordenament d'Europa».

Hitler, en el mes de gener d'enguany ha dit: «No puc saber si aquesta guerra acabarà aquest any. Ja veurem qui guanyarà aquesta guerra».

Què ha ocorregut?

Diem a casa nostra: «els mentiders acaben per creure veritats les pròpies mentides». Havien dit i repetit tant els famosos «experts» i «tècnics», Hitler i la seva trepa de servents que la Unió Soviètica era un gegant amb peus de fang, que els pobles de l'URSS es sublevarien i es declararien independents això que aparegués un «salvador»; que els pagesos soviètics es refusarien a combatre per venjar-se dels «buròcrates» soviètics que els «imposaren» la col·lectivització i la liquidació del kulacs; que els obrers soviètics, decebuts pels excessos d'una «burocràcia» engolafrida i brutal, havien perdut l'entusiasme revolucionari i no es batrien amb l'ardidesa dels primers temps; que l'Exèrcit Roig era un ramat immens sense caps, sense tècnics, sense quadres, sense equip, un exèrcit decapitat per la «purga» que el privà dels «únics generals i tècnics» de vàlua que tenia; que els avions, els tancs, els canons, eren ferralla només per desfilars per la Plaça Roja amunt els dies d'aniversari i esporuguir a corresponsals venuts a «l'or de Moscou» o babaus; que la «dictadura» d'Stalin havia depauperat, anihilat la vella i heroica anima russa... que acabaren per creure veritats totes les vileses i mentides que el seu odi i la seva temença al món nou bastit peça a peça per la Unió Soviètica els suggerien. Tot s'ho van creure, àdhuc l'home «que mai s'equivoca», Hitler. Ara ja no ho creu, car en el

discurs del 2 d'octubre del 1941, va confessar amb amargura: «vàrem subestimar la força de l'URSS». La bena, però, li ha caigut tard!

¿Com estranyar les niciees que es digueren al començament de la guerra?

Els famosos «experts», els clarividents «tècnics», els quals caldria que les democràcies en guerra es decidissin a enterrar set metres sota terra, varen afirmar fent-se ressò de les bajanades dels Goebbels i de la seva cort de corresponsals estrangers: «probablement la guerra acabarà dintre tres o quatre setmanes».

Tan convençuts n'estaven que el mateix Churchill en el discurs del 14 de febrer de 1942, ha dit: «Es va considerar audaciosa l'afirmació que va fer (l'agost de 1941) el president (Roosevelt) en declarar que els exèrcits soviètics es sostindrien fins a l'hivern. Es pot dir que els militars de tots els països amics o enemics o neutrals, dubtaren molt que això fos veritat».

Varen passar les tres o quatre setmanes, i l'Exèrcit Roig seguia combatent. Passaren tres o quatre mesos i l'Exèrcit Roig seguia combatent. I el 2 d'octubre de 1941, Hitler, sense deturar-se a explicar el que succeïa, el perquè s'anava esllavissant pel pendent de les mentides, va anunciar al món la imminent i aclaparadora victòria: l'aixafament total de l'Exèrcit Roig, de la Unió Soviètica, en els següents termes: «No m'ha estat aquesta vegada tan fàcil venir a Berlín, car en aquestes hores un nou esdeveniment gegantí s'està desenvolupant en el nostre front oriental. Des de les darreres 48 hores, operacions de dimensions gegantines estan progressant».

Era l'ofensiva massiva, «la darrera batalla», com va dir Hitler, per conquerir Leningrad, Moscou, els camps petrolers de Bakú. L'ofensiva que devia posar fora de combat a la Unió Soviètica.

En aquells dies, quantes vegades la premsa «democràtica» va prendre Leningrad i Moscou, els reduí a centres fumejants! Tots els «tècnics», els «experts» encara no escaldats, varen creure la paraula de Hitler i s'entretingueren dibuixant-nos aquelles negres i cèlebres «pinces» que anaven dels Urals a Pèrsia, i s'ho engolien tot entre els seus braços...! Funk, president del Reich Bank, va declarar solemnement que «Rússia econòmicament es trobava ja annexada a la nova Europa» l'onze d'octubre de 1941; Dietrich, cap

de premsa de Hitler, va reunir a so de tambors i cornetes als corresponsals alemanys i estrangers, el 21 de novembre de 1941, per dir-los que l'Exèrcit Roig ja no existia, que el problema militar a la Unió Soviètica estava ja definitivament resolt.

«I, de sobte, companys, el llampec enlluernador: el 26 de novembre l'Exèrcit Roig recupera Rostov, tanca amb pany i clau les portes del Caucas dels camps petrolers de Bakú!»

Mentre els «experts» i els «tècnics», Hitler, Funk i Dietrich, enterraven la Unió Soviètica, Stalin, el sis de novembre, davant el Soviet Suprem, va declarar: «Els alemanys volen una guerra d'extermini. Poden estar segurs que la tindran». I el set, aniversari de la revolució d'octubre, a la Plaça Roja, davant l'Exèrcit roig i el poble soviètic, va assegurar per esbalaïment d'amics i de falsos amics i enemics a l'hora que els generals de Hitler cridaven entusiasmats que amb els seus prismàtics veien les torres del Kremlin: «Alguns mesos més, mig any, tal vegada un any, i l'Alemanya hitleriana esclatarà sota el pes dels seus crims».

El deu de desembre començà la contraofensiva hivernal soviètica i tot va canviant: llenguatge, gestos, vaticinis, comentaris dels «experts» i dels «tècnics», perspectives. Varen començar per a Hitler no solament les dificultats militars, sinó les manigances equívocues de discursos i proclames per a consum de l'exèrcit i del poble alemany. Quin contrast amb els espetecs verbals de suara! El 19 de desembre de 1941, obrint la campanya d'ajut hivernal, Hitler va plorar: «Gràcies als nostres soldats, el nostre país ENCARA gaudeix d'una segura vida interior. Per primera vegada en la guerra, els nostres soldats es troben en la impossibilitat de tornar a la llar: més encara d'obtenir un llarg permís d'absència. Milions de soldats alemanys estan ara dempeus al front després d'un any de lluita contra un enemic superior en nombre i en equip.» I demanà serenitat i ajut, «fins que arribés l'hora de l'anihilament final d'aquest que ha resultat ésser el més perillós enemic de totes les èpoques». I el 20 de setembre, després d'escombrar mariscals i generals i prendre personalment el comandament, en l'ordre del dia a l'exèrcit va ordenar: «la seva tasca (de l'exèrcit), fins que arribi la primavera, és retenir i defensar amb el mateix fanatisme que conquerien els guanys que obtingueren amb un

heroisme, incommensurable i a base de grans sacrificis». Per acabar encomanant-se a Déu, al mateix Déu que abans es treia de la butxaca, que en feia el que volia, al qual tractava de tu: «Déu totpoderós no refusarà la victòria als seus blaus soldats». Això ens recorda els pagesos de casa nostra, els quals després de la pedregada, gemeguen: «Déu nos ajudi!»

Malgrat, però, la protecció divina, la contraofensiva soviètica continua, el poble alemany comença a sentir i a intuir coses que l'esfereeixen, i Hitler, per tranquil·litzar-lo afirmà el 30 de gener d'enguany: «les línies alemanyes han estat estabilitzades. L'enemic ha fet avanços en alguns llocs» Ens ha clavat Hitler davant la misteriosa línia hivernal.

L'«estabilització» no existia. I prosseguint els «petits avenços» en alguns «llocs», l'Exèrcit Roig beslluma ja les fronteres d'Estònia, Letònia, Lituània, Polònia i combat en les terres de la Rússia blanca, es troba de nou davant Smolenks i prop del Dniepper, amenaça d'encerclar nuclis enorme de l'exèrcit nazi-feixista. I Kalinin, president venerat de l'URSS, afirma: «La iniciativa està en les nostres mans. No ens la deixarem prendre pels alemanys.» I Stalin en l'ordre del dia adreçat a l'Exèrcit en el 24 aniversari de la seva fundació anuncià la propera alliberació dels països bàltics, l'alliberament definitiu de Leningrad, de Rússia blanca, d'Ucraïna i de Crimea, que la bandera roja aviat onejaria on onejà.

¿On comença i on acaba la misteriosa línia «estabilitzada» de Hitler? És ben segur que la veritable i darrera serà la de Berlín, a Berchtasgaden!

El document complert es pot consultar a l'Arxiu Massip (Joan Comorera) de la Biblioteca del Pavelló de la República de la Universitat de Barcelona.

